

5. Zájmena

Slovíčka:

ambasada (f)	velvyslanectví
čia (– ten)	zde, tady (– tam)
dabar	ted', nyní
autobusas (m)	autobus
bilietas (m)	jízdenka, letenka, vstupenka
gerai	dobře
gyventi, gyvena, gyveno	(1) žít; (2) bydlet
kaimynas (m), kaimynè (f)	soused, sousedka
labai	velmi
leisti, leidžia, leido	dovolit
mama (f)	matka, máma
pri(si)statyti, pri(si)stato, pri(si)statè	představit (se)
profesorius (m), profesorè (f)	profesor, profesorka
šiek tiek	trochu
štai	tady
taip pat	také
ten (– čia)	tam (– zde, tady)
tèvas (m)	otec

5.1 Fráze:

leiskite prisistatyti – dovolte, abych se představil(a)

leiskite pristatyti – dovolte, abych představil(a)...

(labai) malonu – (velice) mě těší

5.2 Časování sloves – indikativ praesens (přítomný čas), typ „-ia“

Schéma:

kmen přítomného času + koncovky:	(aš) -iu	(mes) -iame
	(tu) -i	(jūs) -iate
	(jis, ji/jie, jos) -ia	

Příklad:

leisti, leidžia, leido (*dovolit*)

leidž-ia

aš	leidžiu (= leid+iu)	mes	leidžiame (=leid+iame)
tu	leidi (=leid+i)	jūs	leidžiate (=leid+iate)
jis, ji	leidžia (=leid+ia)	jie, jos	leidžia (=leid+ia)

5.3 Přivlastňovací zájmena

aš – <i>mano</i>	mes – <i>mūsų</i>
tu – <i>tavo</i>	jūs – <i>jūsų</i>
jis – <i>jo</i>	jie – <i>jų</i>
ji – <i>jos</i>	jos – <i>jų</i>

Litevská přivlastňovací zájmena nerozlišují gramatický rod.

Příklady:

mano mama (moje matka)
mano tēvas (můj otec)
jūsų bilietas (vaše jízdenka)
mūsų kaimynė (naše sousedka)

5.4 Ukazovací zájmena „tai“, „šis/ši“, „tas/ta“

tai (česky „to“):

Tai yra čekas. – To je Čech.
Tai yra lietuvė. – To je Litevka.

Tai yra Jonas Baltēnas. – To je Jonas Baltēnas.
Tai yra Ona Pūkienė. – To je Ona Pūkienė.

Tai yra knyga. – To je kniha.
Tai yra arklys. – To je kůň.

šis (tento) / **ši** (tato) ↔ **tas** (tamten, ten) / **ta** (tamta, ta)

Šis studentas yra čekas.	Tento student je Čech.
Tas studentas yra bulgaras.	Tamten student je Bulhar.
Ši studentė yra austrė, o ta studentė yra albanė.	Tato studentka je Rakušanka a tamta je Albánka.
Ar šis studentas kalba lietviškai?	Mluví tento student litevsky?
Ar tas ponas yra Romualdas Granauskas?	Je tamten pán Romualdas Granauskas?
Šis vyras kalba vokiškai, angliškai ir čekiškai.	Tento muž mluví německy, anglicky a česky.
Ta moteris nekalba mongoliškai.	Tato žena nemluví mongolsky.